

AS – 067

IV Semester B.A./B.Sc./B.S.C. (FAD) Examination, April/May 2012
(Freshers Scheme) (2011–12 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – IV)
Abhijnana Shakuntalam V to VII Act and History of Sanskrit Dramatic
Literature

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

Instruction : Answer in Sanskrit / Kannada or English.

I. द्वयोः प्रबन्धं लिखत. (2×10=20)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on any two.

- 1) अभिज्ञानशाकुन्तल-रूपके सप्रमाङ्कस्य वैशिष्ट्यम् ।
ಅಭಿಜ್ಞಾನಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ಅಂಕದ ವಿಶೇಷತೆ.
Speciality of the Seventh Act in Abhijnashakuntala drama.
- 2) दुष्यन्तमुनिकुमाराणां संभाषणम् ।
ದುಷ್ಯಂತ ಮತ್ತು ಮುನಿಕುಮಾರರ ಸಂಭಾಷಣೆ.
Conversation between Dushyanta and the students of Sage.
- 3) शकुन्तलायाः पात्रचित्रणम् ।
ಶಕುಂತಲೆಯ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ.
The character-sketch of Shakuntala.

II. चतुर्णां भाषान्तरं कृत्वा विवरणं कुरुत । (4×5=20)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

Translate and explain any four.

- 1) नियमयसि कुमार्गप्रस्थितानात्तदण्डः
ಪ್ರಶಮಯಸಿ ವಿವಾದಂ ಕಲ್ಪಸೇ ರಕ್ಷಣಾಯ ।
अतनुषु विभवेषु ज्ञातयः सन्तु नाम
त्वयि तु परिसमाप्रं बन्धुकृत्यं प्रजानाम् ॥

P.T.O.

- 2) सतीमपि ज्ञातिकुलैकसंश्रयां
जनोडव्यथा भर्तृमतीं विशङ्कते ।
अतः समीपे परिणेतुरिष्यते
प्रियाप्रिया वा प्रमदा स्वबन्धुभिः ॥
- 3) इतः प्रत्यादेशात्स्वजनमनुगन्तुं व्यवसिता
मुहुस्तिष्ठेत्युच्चैर्वदति गुरुशिष्ये गुरुसमे ।
पुनर्दृष्टिं बाष्पप्रसरकलुषामर्षितवती
मयि क्रूरे यत्तत्सविषमिव शाल्यं दहति माम् ॥
- 4) साक्षात्प्रियामुपगतामपहाय पूर्वं
चित्रार्पितां पुनरिमां बहु मन्यमानः ।
स्रोतोवहां पथि निकामजलामतीत्य
जातः सखे प्रणयवान्मृगतृष्णिकायम् ॥
- 5) सख्युस्ते स किल शतक्रतोरजय्य-
स्तस्य त्वं खशिरसि स्मृतो निहन्ता ।
उच्छेत्तुं प्रभवति यन्न सप्रसप्तिः
तन्नैशं तिमिरमपाकरोति चन्द्रः ॥
- 6) प्रवर्ततां प्रकृतिहिताम पार्थिवः
सरस्वती श्रुतिमहती महीयताम् ।
ममापि च क्षपयतु नीललो हितः
पुनर्भवं परिगतशक्तिरात्मभूः ॥

III. भाषान्तरं कुरुत.

(1×10=10)

ಭಾಷಾಂತರಿಸಿರಿ.

Translate.

- पुरुषः - शृणुतेदानीम् । अहं शक्राक्ताराशयन्तरवासी धीवरः ।
द्वितीयः - पाटच्चर, किमस्माभिर्जातिः पृष्टा ।
इयाकः - सूचक, कथयतु सर्वमनुक्रमेण । मैनमन्तरे प्रतिबन्धय ।
उभौ - यदावुत्त आज्ञापयति कथम् ।
पुरुषः - अहं जालोगदालादिभिर्मत्स्यबन्धनोपायैः कुटुम्बभरणं करोमि ।

अथवा / ಅಥವಾ / OR

- शकुन्तला - (निमित्तं सूचयित्वा) अहो किं मे वामेतरन्नयनं विस्फुरीत ।
गौतमी - जाते प्रतिहतममङ्गलम् । सुखरनि ते भृतृकुलदेवता वितरन्तु (इति परिक्रामति)
पुरोहितः - (राजानं निर्दिश्य) थो भोस्तपस्विनः असावगभवान्वर्णाश्रमाणां रक्षिता प्रागेव मुक्तासनो
वः प्रतिपालयति । पश्यतैनम् ।
शार्ङ्गख - भो महाब्राह्मण काममेतदथिनन्द्रनीयं तथापि वयमत्र मध्यस्थाः ।
प्रतीहारी - देव, प्रसन्नमुखवर्णा दृश्यन्ते । जानामि विश्रब्धकार्या ऋषयः ।

IV. त्रयाणां सन्दर्भ सहित विवरणं कुरुत.

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳ ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ.

Explain with reference to context any three.

- 1) चिरस्य वाच्यं न गतः प्रजापतिः ।
- 2) इदं तत्प्रत्युत्पन्नमिति स्त्रैणमिति यदुच्यते ।
- 3) संस्कारोल्लिखितो महामणिरिव क्षीणोऽपि नालक्ष्यते ।
- 4) ननु प्रवातेऽपि निष्कम्पा गिरयः ।
- 5) सर्वथा प्रमार्जितं त्वया प्रत्यादेशदुःखं शकुन्तलाधाः ।
- 6) जाते भर्तुरभिमता भव ।

AS – 067

-4-

V. द्वयोः लघुटिप्पणिं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes **any two**.

- 1) अङ्गुलीयकस्य महत्वम् ।
- 2) कञ्चुकी ।
- 3) दुष्यन्तः ।
- 4) शकुन्तला परित्याग ।

VI. अ) संस्कृतनाटकोत्पत्तिं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

(1×10=10)

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ಉಗಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin of Sanskrit Drama.

अथवा / ಅಥವಾ / OR

श्री हर्षस्य देशकालकृति-जीवितादि वृत्तान्तं अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಶ್ರೀ ಹರ್ಷನ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the place, time, works and life of Shri Harsh.

आ) द्वयोः लघुटिप्पणिं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(2×5=10)

Write short notes **any two**.

- 1) विमर्शा सन्धिः
- 2) भवभूतिः
- 3) भट्टनारायणः
- 4) अश्वघोषः